तृतीयः सं॰तिः उक्थ्यसंस्थः चतुर्थस्त्रिरा॰मितसंज्ञः । षट्साद्यःक्राः[1] ॥९॥ साद्यःक्रसंज्ञकाः षट् क्रतवो भवन्ति । स्वर्गकामपशुकामभ्रातृव्यवतां प्रथमः ॥१०॥ साद्यष्क्राख्यः क्रतुर्भवति । रुक्मललाटोऽश्वः श्वेतो दक्षिणा ॥११॥ सं॰ रुक्मः सौवर्ण आभरणविशेषः । अश्वाभावे गौः ॥१२॥ दक्षिणा भवति । तमुद्गात्रे ददाति ॥१३॥ तमश्वं गां वोद्गा॰ति । प्राकृतस्यानिवृत्तिरुद्गातृयोगात् ॥१४॥ प्राकृतस्य दक्षिणाजातस्य च न निवृत्तिः · कुत एतत् उद्गा॰गात् अश्वस्य । एवं प्राप्तऽआह · निवृत्तिः क्रतुयोगात् ॥१५॥ निवृत्तिः प्राकृतस्य भवति · कुत एतत् क्रतुना हि युज्यते च तस्याश्वः श्वेतो दक्षिणेति[2] · तेन यद्दक्षिणायुक्तम् तन्निवर्ततऽइति । सं॰ अश्वस्य क्र॰गात् । वचनादेकस्य ॥१६॥ यत्तूक्तम् उद्गात्रे ददातीति तत्क्रतुयोगेऽपि वचनादित्यदोषः ।

दीर्घव्याधिप्रतिष्ठाकामान्नाद्यकामानां द्वितीयः ॥१७॥ साद्यष्क्रो भवति · एषामत्राधिकार इत्यर्थः । अश्वैकविंशा दक्षिणाश्वो वा ॥१८॥ ततश्च विकल्पः । सं॰ अश्व एकविंशो यासां ताः । हीनस्यानुक्रीः ॥१९॥ अनुक्रीर्नाम साद्यष्क्रः स हीनस्य भवति · यः कर्मणा हीन-इव तस्यासौ भवति । सं॰ अनुज्ञादप्यधमो भवति स हीनः । साश्वं शतं दक्षिणाश्वो वा ॥२०॥ वेति विकल्पः । विश्वजिद्विल्पः ॥२१॥ नाम साद्यष्क्रः । तत्र विशेषः · यथाद्रव्ये जनपदे यजेत तेषां यथोत्साहं दद्यात् ॥२२॥ दक्षिणाः · यद्यद्द्रव्यं यस्मिन्यस्मिन्जनपदे प्रायोवृत्त्या तेषां यथोत्साहं दानम् । यथाद्रव्यमाचष्टे · । सं॰ यानि-यानि उत्कृष्टानि द्रव्याणि यस्मिन्जनपदे स यथाद्रव्यः तस्मिन्देशे यथोत्साहं यथाशक्ति इत्यर्थः । आजानेयानपरजने ॥२३॥ सं॰ अप॰ने प्रत्यक्प्रदेशे यागे क्रियमाणे आ॰यानश्चान्दद्यात् · आजानेयाः कुलीना विनीताः साधुवाहिन इत्यभिधानात् (अमर॰ २. ८. ४४) । प्राच्येषु हस्तिनः ॥२४॥ सं॰ प्राच्यां दिशि हस्तिनो दद्यात् । अश्वतरीरथानुदीच्येषु ॥२५॥ वेसरीयुक्तान्रथानुदीच्येषु ददाति । सर्वस्वप्रतिनिधिर्वा ॥२६॥[3] दीयते । अप्रसिद्धत्वादुच्यते · धेन्वनडुत्सीर-

---

१) Thus १. ३. Ss. M. R. ॰द्यःष्क्रा K. २) see Tâṇḍya १६. १२. Lâṭy. ८. ३. १५.
३) See Lâṭy. ८. ४. १४.